Eerste Kamer der Staten-Generaal **I**

Vergaderjaar 2026-2027

35 334 Problematiek rondom stikstof en PFAS

CQ **BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 oktober 2026

Elk jaar rapporteert het RIVM over de ontwikkeling van stikstofemissies en -depositie op de stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. Op 6 oktober 2026 publiceert het RIVM de nieuwe Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden die is toegevoegd als bijlage bij deze brief.

De Monitor stikstofdepositie is bedoeld om de historische en toekomstige ontwikkeling van emissies en depositie te volgen en af te zetten tegen de stikstofdoelen van de Omgevingswet. Om de conclusies van de huidige monitor op de juiste waarde te schatten, zijn twee kanttekeningen van belang.

De eerste kanttekening is dat de huidige stikstofdoelen nog gebaseerd zijn op de kritische depositiewaarde. Zoals aangekondigd in de brief “Weer ruimte voor boer, natuur en bouw: maatregelpakket voor landbouw, natuur en stikstof” van 26 juni van dit jaar (TK 36 800-XIV, nr. 87), biedt het kabinet binnenkort het wetvoorstel aan om de doelen te vervangen door wettelijke emissiereductiedoelen. In de monitor is weliswaar ook de emissieontwikkeling in beeld gebracht, maar deze is nog niet afgezet tegen de voorgenomen reductiepercentages per sector en het referentiejaar 2019. Wanneer de wetswijziging van kracht is, zal de monitoring daarop worden aangepast. Tot die tijd zal het kabinet de huidige stikstofdoelstellingen blijven monitoren.

De tweede kanttekening is dat in de monitor 2026 wel de historische reeks is geactualiseerd en aangevuld met het jaar 2024, maar dat geldt niet voor de ramingen. De ramingen voor emissies en depositie worden eens in de twee jaar opnieuw gemaakt op basis van beleid dat op de peildatum van het jaar ervoor bekend was. Deze actualisatie is vorig jaar gebeurd en hierover is gerapporteerd in de monitor van 2025 (TK 35 334, nr. 416). Het gevolg is dat in de huidige monitor de beleidsmaatregelen van na mei 2024 – waaronder de maatregelen uit de brief van 26 juni – nog niet in de ramingen zijn meegenomen. Wel gaat het RIVM in hoofdstuk 6 kort in op het geschatte effect op depositie van de maatregelen van de aanpak uit de brief uit de reflectie van PBL. Bij de verdere uitwerking van de aangekondigde maatregelen worden ook de effecten nauwkeuriger gekwantificeerd. Die komen in een volgende monitor tot uitdrukking.

Met deze kanttekeningen kunnen de conclusies van de monitor in perspectief geplaatst worden. De conclusies zijn niet nieuw. Uit de ramingen blijkt dat de stikstofemissies blijven dalen, maar niet genoeg om de depositiedoelen van de wet te halen. De afname is ook onvoldoende om de beoogde emissiereductie uit de brief van juni voor de verschillende sectoren te realiseren. In de Omgevingswet is bepaald dat als de doelen niet gehaald (dreigen te) worden, er aanvullende maatregelen genomen moeten worden. Precies daartoe heeft het kabinet met de aanpak van de brief van juni besloten.

Vanaf 6 oktober is ook de nieuwe versie van AERIUS beschikbaar, waarin de geactualiseerde gegevens en depositiecijfers uit dit monitoringsrapport zijn verwerkt. Gelijktijdig treedt een wijziging van de Omgevingsregeling in werking, waarmee het gebruik van de nieuwe versie van AERIUS wordt voorgeschreven voor onder andere toestemmingverlening.

Jaimi van Essen
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur